

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ŠKOLNÍ DRUŽINY

Základní školy Královské Poříčí, okres Sokolov

Základní škola Královské Poříčí, okres Sokolov

Dlouhá 63

Platný od 1. 9. 2007

Ředitelka školy: Mgr. Šárka Morávková

Razítko školy:

Charakteristika školní družiny

Naše školní družina se cíleně zaměřuje na rozvoj dítěte. Plně respektuje Úmluvu o právech dítěte. Školní vzdělávací program vychází z demokratických principů, opírá se o pedagogiku a psychologii a hygienické normy dětí mladšího školního věku. Zabezpečuje fyzický, psychický a sociální vývoj dítěte. Naším hlavním cílem výchovy je připravit děti pro život, snažit se vybavovat je vědomostmi a dovednostmi a připravit je na to, jak čelit sociálně patologickým jevům, které mohou děti ohrozit.

Výchovné vzdělání probíhá v družině formou samostatné nebo skupinové práce, ale také v terénu a v přilehlých prostorách školy.

Snažíme se o to, aby školní družina byla bezpečným místem pro děti, aby si každý našel zájmovou náplň svého volného času a to v příjemném, inspirativním prostředí.

Školní družina je školské zařízení pro zájmové vzdělávání, které je uskutečňováno pravidelnou výchovou, vzdělávací a zájmovou činností. Školní družina vykonává činnost ve dnech školního vyučování, především pro účastníky přihlášené k pravidelné denní docházce do školní družiny. O přijetí účastníka se rozhoduje na základě písemné přihlášky (součástí je rozsah docházky a způsob odchodu ze školní družiny) – tzv. Přihláška do školní družiny. Odhlášení se provádí na základě písemné žádosti zákonného zástupce dítěte.

Kapacita školní družiny pro pravidelnou denní docházku je 35 dětí.

Školní družina při Základní škole Královské Poříčí má 2 oddělení s kapacitou 35 žáků.

Evaluace ve školní družině

Evaluace a autoevaluace vychází z pozorování dětí, rozhovorů s rodiči, z rozborů na pedagogických radách a z hospitační činnosti.

Dokumentace školní družiny

Přihláška do školní družiny – zde je zaznamenán přesný odchod žáka ze školní družiny, způsob vyzvedávání žáka.

Přehled výchovně vzdělávací práce – třídní kniha (seznam trvale přihlášených žáků).

Přihlášení a odhlášení žáků, kteří navštěvují školní družinu

Přihlašování je prováděno na základě přihlášky, na které jsou uvedeny základní údaje o žákovi, o jeho zdravotním stavu, o době a způsobu odchodu ze školní družiny, další důležité informace.

Odhlášování je možno provádět v průběhu školního roku prostřednictvím písemného vyjádření zákonného zástupce.

Vyloučení – žák, který porušuje školní řád, kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě a svévolně nenavštěvuje školní družinu apod., může být ze školní družiny vyloučen.

Podmínky docházky do školní družiny

Přihlášený žák je povinen pravidelně navštěvovat školní družinu.

Žák nesmí bez vědomí vychovatelky opustit školní družinu.

Pokud se žák nemůže po vyučování dostavit do školní družiny, prokáže se písemnou omluvenkou podepsanou rodiči, popřípadě rodiče žáka telefonicky omluví. Má-li žák odcházet ze školní družiny dříve, než v hodinu určenou na zápisním lístku, oznámí to rodiče vychovatelce písemnou formou nebo telefonicky. Pokud si rodiče do 15.30 hod. nevyzvednou svoje dítě, vychovatelka se telefonicky spojí s rodiči a vyčká jejich příchodu.

Při opakovaném porušení podmínek odchodu může být žák ze školní družiny vyloučen.

Bezpečnost a ochrana zdraví ve školní družině

Při organizovaných a spontánních aktivitách jsou dodržovány obecně platné bezpečnostní předpisy a předem jsou vyloučena rizika úrazu. Za bezpečnost žáků odpovídá vychovatelka školní družiny. Žáci jsou pravidelně poučeni o bezpečnosti ve školní družině.

Provozní doba školní družiny

Pondělí – pátek ráno: 6.00 – 7.45

odpoledne: 11.40 – 15.30

Umístění školní družiny

Samostatná místnost v přízemí školy a třída v prvním patře. Ke své činnosti využívají sportovní a tělovýchovné zařízení školy, počítačovou učebnu školy, chodbu, nástěnky atd.

Výchovné a vzdělávací postupy, které ve školní družině směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- ve všech činnostech respektujeme zásady přiměřenosti a věkových zvláštností tak, aby naše požadavky byly úměrné schopnostem a nadání dítěte
- podporujeme, prohlubujeme a kultivujeme zájmy dítěte, které využívají v průběhu života
- nabídku činností školní družiny koncipujeme v návaznosti na učivo, které si děti nenásilnou a hravou formou snáze osvojují
- vedeme děti k pochopení souvislostí a poznatků z různých oblastí života a jejich využití v budoucnosti
- povzbuzujeme děti při hledání všeho nového a podněcujeme jejich zvědavost

Kompetence k řešení problémů

- dbáme na dodržování obecně platných norem
- vedeme děti k rozpoznání nejrůznějších problémových situací, k přemýšlení o jejich příčinách a způsobu řešení
- oceňujeme vlastní úsudek dítěte, nešetříme chválou při hodnocení efektivnosti zvoleného postupu řešení problému
- vysvětlujeme dětem důležitost zaujetí postoje ke svým činům
- do nabídky programu školní družiny zařazujeme hry k řešení problému vytvářející nejrůznější modelové situace, které se tak mohou stát průpravou pro skutečný reálný život

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na týmovou práci a tím vedeme děti ke vzájemné komunikaci mezi sebou, učiteli a ostatními dospělými ve škole
- vedeme děti ke správným pravidlům komunikace, umění naslouchat, formulovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vést dialog, chápat postoje a záměry komunikace
- v rámci možností děti seznamujeme i s jinou formou komunikace – nonverbální komunikace (hudba, malba, pohyb, gesta, mimika)
- umožňujeme dětem veřejně se projevit před ostatními
- vedeme děti ke správnému užívání hlasu, dodržování hlasové hygieny a správné výslovnosti jak po stránce logopedické, tak po stránce gramatické

Kompetence sociální a personální

- vedeme děti k aktivní práci ve skupině a napomáháme k tomu, aby se všichni ve skupině respektovali
- vytváříme společná pravidla, na kterých se podílí vychovatelka společně s dětmi
- motivujeme děti ke spolupráci s dětmi různých věkových kategorií
- rozvíjíme osobnost dítěte a posilujeme zdravé sebevědomí, korigujeme jejich podceňování, či přeceňování, poukazujeme na zkušenosti získané věkem a jejich aplikaci v reálném životě
- dbáme na dodržování zásad tolerance a základních pravidel společenského chování
- vedeme děti k reálnému sebehodnocení

Kompetence občanské

- vedeme děti k respektování různých názorů a společně se snažíme objevovat kladné stránky osobnosti druhých
- navozujeme modelové situace, při kterých je důležitá schopnost empatie
- reagujeme na projevy násilí a naznačujeme možnosti jiného řešení
- vedeme děti k dodržování společenských norem a pravidel, oceňujeme správné chování
- seznamujeme děti s jejich povinnostmi a právy
- podněcujeme děti k nalezení vhodného řešení v krizových situacích
- pomáháme dětem orientovat se v našich kulturních tradicích a vhodně je motivujeme k aktivnímu zapojení se do kulturních i sportovních aktivitách
- ovlivňujeme utváření vhodných názorů a postojů v environmentální problematice a ekologii

Kompetence pracovní

- vedeme děti k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů, pomůcek a vybavení
- dbáme na dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků
- k výsledkům pracovní činnosti přistupujeme nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

- využíváme znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje
- nabídkou zájmových útvarů a činností podněcujeme u dětí zájmovou činnost a smysluplné využití volného času

Dítě a jeho svět

Dítě je vedeno k ...	Metody a formy	Výstupy	Poznámky
orientaci v obci, městě, znalosti významných míst, osob	vycházky, rozhovory, besedy, slavnosti	orientuje se v obci, určuje umístění význačných budov a objektů	
prohlubování znalostí z oblasti dopravní výchovy, nejčastějších dopravních značek	exkurze, návštěvy různých míst v regionu, výtvarné a rukodělné aktivity	zná dopravní značky, důležitá telefonní čísla	
uvědomování si důležitosti rodinného života a rodinných vztahů	modelové situace, dramatizace	chápe význam pojmu rodina, charakterizuje rozdělení rolí v rodině	
osvojování a dodržování základů společenského chování	modelové situace, rozhovory	snaží se o dodržování těchto pravidel	
vytváření kladného vztahu k ostatním dětem, pozitivního klimatu v oddělení založeném na vzájemné úctě a radosti ze spolupráce	soutěže	uplatňuje návyky základních norem společenského chování	

Dítě je vedeno k ...	Metody a formy	Výstupy	Poznámky
<p>smysluplnému využívání volného času dětí</p> <p>pozitivnímu vnímání odlišnosti jiné kultury, chápání lidských hodnot</p>	<p>tematické hry, soutěže a kvízy</p> <p>poslechové činnosti, rozhovory, hry</p>	<p>s pomocí vychovatelky dodržuje základní režimové návyky v průběhu dne a týdne</p>	

Dítě a komunikace

Dítě je vedeno k...	Metody a formy	Výstupy	Poznámky
<p>rozšiřování slovní zásoby</p> <p>prohlubování řečových schopností a správnému vyjadřování</p>	<p>hry pro rozvoj komunikačních schopností, soutěže, kvízy, hádanky, jazykolamy</p> <p>besedy, rozhovory, dramatizace</p>	<p>zvládá samostatné a smysluplné vyjadřování</p> <p>dokáže vyprávět příběh, zážitek, popsat situaci podle skutečnosti, obrázku</p>	

Dítě je vedeno k...	Metody a formy	Výstupy	Poznámky
umění spolupráce, samostatnému uvažování	kolektivní úkoly, samostatná práce		

Dítě – umění a kultura

Dítě je vedeno k...	Metody a formy	Výstupy	Poznámky
citlivému vnímání umění jako nedílné součásti života	hudební, výtvarné, literárně dramatické a pohybové činnosti – poslech, nácvik písní, koncerty, hry, výstavy, soutěže	snaží se vystupovat přiměřeně svému věku v různých společenských situacích	
lásce k literatuře a dramatickým činnostem, rozvoji slovní zásoby	četba, poslech, hry		
zájmu o kulturní dění v regionu	výstavy, prezentace v regionu		
základům společenského chování a vystupování	rozhovory, besedy, modelové situace		

Dítě je vedeno k...	Metody a formy	Výstupy	Poznámky
rozvoji rytmického a melodického cítění, improvizaci	Orffovy nástroje, hudební hádanky, hry, rytmizace říkadel, hra na tělo, taneční hry, pantomima	hraje na jednotlivé nástroje, využívá pohybu a tance k vyjádření vlastní emocionality	
výtvarnému sebevyjádření, kreativité	ukázky, encyklopedie	vyhledává výtvarné aktivity, samostatně vyjadřuje své pocity, nálady, fantazii	
Rozeznávání pracovních materiálů, technik a experimentování s nimi		Seznamuje se s novými výtvarnými technikami	

Dítě a příroda

Dítě je vedeno k...	Metody a formy	Výstupy	Poznámky
ochraně přírody – živé i neživé	rozhovory, ukázky, vycházky, pozorování	chápe, že člověk je součástí přírody	
lásce k přírodě	vycházky, rozhovory	podílí se svým chováním na ochraně životního prostředí	
ekologickým zásadám	rozhovory, knihy, videokazety, DVD		

Dítě je vedeno k...	Metody a formy	Výstupy	Poznámky
určitým pravidlům, jak se má chovat k přírodě, k orientaci v přírodě	třídění odpadu, pozorování přírody,		
pozorování a popisování proměn v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	práce s mapou, modelové situace, výtvarné činnosti	popisuje průběh a způsob života, životní potřeby a projevy	
k prohlubování poznatků ze školy, pozorování a třídění některých přírodnin podle nápadných určujících znaků, určování některých živočichů	ukázky, besedy, soutěže, myšlenkové mapy	porovnává listnaté a jehličnaté stromy, poznává určitá domácí a volně žijící zvířata	
pozorování některých konkrétních činností člověka v přírodě	školní pozemek	raduje se z vykonané práce	

Dítě a zdraví

Dítě je vedeno k...	Metody a formy	Výstupy	Poznámky
správnému pojmenování všech	rozhovory, námětové hry, práce s knihou	chápe odlišnosti chlapců a dívek, pozná	

Dítě je vedeno k...	Metody a formy	Výstupy	Poznámky
<p>částí lidského těla</p> <p>uvědomění si fyzických možností lidského těla</p> <p>dodržování základních hygienických pravidel, dennímu režimu dítěte</p> <p>chápání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty</p> <p>rozpoznávání nebezpečí, která je mohou ohrožovat – primární prevence patologických jevů</p> <p>sportovním aktivitám a zdravému životnímu stylu</p>	<p>kompenzační a relaxační cvičení</p> <p>didaktické hry, rozhovory</p> <p>besedy, rozhovory, četba odborné literatury, práce s příběhem na dané téma</p> <p>tělovýchovné chvílky, zájmové útvary,</p>	<p>základní části lidského těla</p> <p>posuzuje a porovnává svoje fyzické možnosti</p> <p>dodržuje zásady správné hygieny</p> <p>odhadne, která místa a osoby mohou být nebezpečná, rozpoznává, komu může důvěřovat, je schopno požádat o radu a pomoc, chápe, které látky mohou ohrozit jeho zdraví</p>	

Dítě je vedeno k...	Metody a formy	Výstupy	Poznámky
<p>dodržování bezpečnosti a pravidel při pohybových aktivitách</p> <p>odpočinku po jednostranné zátěži</p> <p>osvojení si schopnosti začlenit se do kolektivu – týmová činnost</p> <p>rozvoji všech smyslů</p> <p>zdokonalování koordinace hrubé a jemné motoriky</p>	<p>soutěže, pohybové hry, zdravotní tělovýchovné činnosti</p> <p>aktivní a pasivní odpočinek po jednostranné zátěži</p> <p>soutěže, kolektivní hry, turnaje</p> <p>hry na postřeh</p> <p>pracovní a výtvarné činnosti</p>	<p>vyhýbá se nebezpečným situacím</p> <p>chápe důležitost aktivity a pohybu pro svoje zdraví</p> <p>Dodržuje a respektuje pravidla, přijme porážku, raduje se z úspěchu, formuje základní lidské morální vlastnosti</p> <p>raduje se z pohybu</p>	

Dítě a svět práce

Dítě je vedeno k...	Metody a formy	Výstupy	Poznámky
rozvoj jemné a hrubé	vytrhávání, modelování,	pracuje s papírem,	

Dítě je vedeno k...	Metody a formy	Výstupy	Poznámky
<p>motoriky</p> <p>zvládnání některých pracovních postupů a dovedností</p>	<p>skládání, stříhání, lepení</p> <p>ukázky, demonstrace</p>	<p>textilem, vlnou, přírodními a netradičními materiály dle ročního období, dokáže montovat a demontovat určité druhy stavebnic</p> <p>pracuje podle slovního návodu a předlohy, dodržuje vymezená pravidla</p> <p>získané zkušenosti aplikuje v praktickém životě</p>	
<p>pozitivnímu vztahu k práci a k jejím výsledkům</p>	<p>výzdoba školy</p>	<p>dokáže pomoci, poradit druhým, rozvíjí spolupráci a komunikaci, uvědomuje si práci druhých</p>	
<p>práci v kolektivu, ve skupině</p>	<p>kolektivní a skupinové práce, projekty</p>	<p>využívá svoji fantazii</p>	
<p>poznávání pracovních činností, které napomáhají vytváření</p>	<p>výstavy, přehlídky,</p>	<p>dodržuje čistotu při</p>	

Dítě je vedeno k...	Metody a formy	Výstupy	Poznámky
<p>možných zálib a k rozmanitosti využití volného času</p> <p>dodržování hygienických pravidel při práci</p> <p>estetickému vidění světa</p>	<p>soutěže</p> <p>rozhovory, knížky</p>	<p>práci, pečlivost, pořádek na pracovním místě</p> <p>snaží se rozeznat „krásu a kýč“</p>	

Dítě a svět matematiky

Dítě je vedeno k...	Metody a formy	Výstupy	Poznámky
<p>zopakování a upevňování znalostí a vědomostí získaných ve vyučování</p> <p>rozvíjení paměti, smyslového vnímání, důvtipu, logického myšlení, taktiky, strategie a kombinačních schopností</p>	<p>hry podporující představivost, logické myšlení a kombinační schopnosti</p> <p>soutěže a kvízy s matematickým zadání, matematické hry</p>	<p>využije a zúročí v praktickém životě vědomosti a poznatky získané v matematických hrách</p> <p>orientuje se v časových jednotkách, čte údaje na různých typech hodin</p>	

Dítě je vedeno k...	Metody a formy	Výstupy	Poznámky
vlastnímu vyvození logického závěru a umění dokázat jednoduchá tvrzení	samostatná práce	orientuje se v prostoru (vlevo, vpravo)	

Úprava k 1. 9. 2020 – rozšíření školní družiny na dvě oddělení.